

מדינת ישראל - משרד הבריאות

שרותי בריאות הציבור

חוזר ראש השרות

חוזר מס': 1/2007

תאריך: 4/3/07

הנושא: אבחון מוקדם של האישה בגיל הפוריות הנושאת HIV והטיפול בה

אני מתכבד לצרף נוהל שהוא עדכון חוזר ראש השרות מס' 9/2000 מהתאריך 27.11.2000 ובא במקומו.

העדכון נעשה בעקבות דיונים שנערכו על ידי המחלקה לשחפת ואיידס והועדה המייעצת למנכ"ל בנושא איידס, בראשות הפרופ' ישראל יוסט.

התיקונים המהותיים הם בהגדרת קבוצות בסיכון להדבקה ב-HIV (סעיפים 3 ו-6):

א. הרחבת הקבוצה ל"משתמשים בסמים" במקום "משתמשים בסמים באמצעות הזרקה לוריד" בלבד.

ב. הסרת הגבלה של "12 שנים" לאחר מועד ההגעה לארץ ל"יוצאי ארצות מאזור אנדמי לאיידס".

בברכה,

ד"ר אלכס לבנטל
ראש שירותי בריאות הציבור

מדינת ישראל - משרד הבריאות
שירותי בריאות הציבור

מערכת נהלי עבודה

שם הנוהל: אבחון מוקדם של האישה בגיל הפוריות
הנושאת HIV והטיפול בה

נוהל מס. 1/2007

תאריך עדכון 5.2.07

בתוקף מיום: 15.03.2007

נוהל מתאריך: 15.3.98
(חוזר ראש השרות מס. 4/98)
עדכון 1.11.2000 (חוזר 4-2000)

תפוצה:

המנהל הכללי

המשנה למנהל הכללי

רופאי המחוזות והנפות

אחיות מפקחות מחוזיות ונפתיות

אחיות אפידמיולוגיות מחוזיות ונפתיות

הרופאים והאחיות של תחנות טיפת חלב

הרופאים והאחיות של המרפאות הראשוניות בקופת החולים

הרופאים והאחיות של מרפאות נשים ושל המרפאות להריון בסיכון גבוה

מנהלי המחלקות המקצועיות בשרות

דף מספר 1 מתוך 4

חתימה:

אושר ע"י:
דר' אלכס לבנטל

נערך על ידי:
דר' ד. שם טוב
גבי ר. זך
פרופ' י. אמיתי
דר' נ. אברמסון
דר' ג. פינסקר

מדינת ישראל - משרד הבריאות
שירותי בריאות הציבור

מערכת נהלי עבודה

שם הנוהל: **אבחון מוקדם של האישה בגיל הפוריות**
הנושאת HIV והטיפול בה

נוהל מס. 1/2007

תאריך עדכון 5.2.07	בתוקף מיום: 15.03.2007	נוהל מתאריך: 15.3.98 (חוזר ראש השרות מס. 4/98) עדכון 1.11.2000 (חוזר 2000-4)
--------------------	------------------------	--

1. כללי:

- 1.1 אישה נשאית HIV עלולה להדביק את הילוד במהלך ההריון, הלידה או בהנקה.
- 1.2 אבחון וטיפול במחלת ה - AIDS או נשאות ל - HIV בהריון מצמצמים באופן משמעותי את הסיכון להעברת המחלה או הנגיף לילוד.
- 1.3 הנתונים בארץ מצביעים על שיעור נמוך של המחלה והנשאות באוכלוסייה הכללית. לפיכך אין הצדקה אפידמיולוגית להמליץ על בדיקות סינון לכלל הנשים ההרות, אלא להתמקד בקבוצות עם התנהגות סיכונית, או גורמי סיכון אחרים.

2. מטרה:

מטרת נוהל זה להגדיר תהליכי אבחון מוקדם של אישה בגיל הפוריות הנושאת נגיף HIV, על מנת לטפל בה מוקדם ככל האפשר ולצמצם את הסיכון להעברת הנגיף הילוד.

3. עקרונות:

הסיכון העיקרי להדבקה ב - HIV בקרב נשים בגיל הפוריות הוא כאשר הנשים או בני זוגן המיניים משתייכים לאחת או יותר מהקבוצות הבאות:

- 3.1 מקיימים יחסי מין מזדמנים ללא הגנה.
- 3.2 משתמשים בסמים.
- 3.3 ספקי שירותי מין ב"תעשיית המין".
- 3.4 עולים מארצות מאזורים אנדמים לאיידס וכן ילדיהם (ראה סעיף "הגדרות").
- 3.5 אנשים שקיימו יחסי מין מזדמנים לא מוגנים בעת שבקרו/גרו באזור אנדמי לאיידס.

4. משתמשים:

נוהל זה מתייחס לנשים בגיל הפוריות אשר הן או בני זוגן משתייכים לקבוצת סיכון אחת או יותר (ראה פירוט בפרק "עקרונות").

5. חלות הנוהל:

נוהל זה חל על גורמים רפואיים המטפלים באישה בגיל הפוריות כגון: רופאי נשים, רופאי משפחה, רופאי ואחיות התחנה לבריאות המשפחה.

נערך על ידי: ד"ר ד. שם טוב גבי ר. זך פרופ' י. אמיתי ד"ר נ. אברמסון ד"ר ג. פינסקר	אושר ע"י: דר' אלכס לבנטל	חתימה: 	דף מספר 2 מתוך 4
---	-----------------------------	---	------------------

מדינת ישראל - משרד הבריאות
שרותי בריאות הציבור

1/2007	שם הנוהל: אבחון מוקדם של האישה בגיל הפוריות הנושאת HIV והטיפול בה	
תאריך עדכון: 5.2.07	בתוקף מיום: 15.03.2007	נוהל מתאריך: 15.3.1980 (חוזר ראש השרות מס. 4/98) עדכון 1.11.2000 (חוזר 4-2000)

6. הגדרות

ארצות מוצא של עולים:
כל מדינות אפריקה מלבד: מרוקו, טונסיה, לוב, אלג'יריה, מצרים ודרום אפריקה.

7. השיטה:

7.1 חשוב שהגורם הרפואי יערוך ברור קצר עם כל אישה לגבי סיכויי השתייכותה לאחת מקבוצות הסיכון. הנוסח המוצע לבירור הוא: "אני מפנה אותך לבדיקות מעבדה. קיימת בדיקה נוספת שניתן לבצע, זאת בדיקה לגילוי איידס. מחלת האיידס עוברת בשלוש דרכים: דרך הדם (לדוגמה בהזרקת סמים), ביחסי מין לא מוגנים ומאם נשאית לעובר/לתינוק. לכן אם את חושבת שנחשפת באחת מהדרכים האלה אני יכולה להפנות אותך לבדיקה."

7.2 לכל אישה שנמצאה שייכת לאחת מקבוצות הסיכון, הגורם הרפואי צריך להמליץ לעבור בדיקת דם לגילוי HIV במרפאת קופת החולים הקהילתית בה היא מבוטחת או באחד ממרכזי האיידס, הכל על פי נוחותה. על הרופא או האחיות המפנים את האישה, להסביר ולהדריך את הנבדקת בנושאים הבאים: מהות הבדיקה, חשיבותה ומשמעותה (Pre-Test Counseling).

חשוב להשתמש בנוסח הבא כלשונו, בנוסף לנוסח שלעיל:
"היום ישנן דרכים למנוע הדבקה של העובר, בתנאי שמגלים עוד במהלך ההיריון שהאם נשאית ושמטפלים בה. אני מאד ממליצה שתעשי את הבדיקה."
יש להדגיש את העובדה שאנחנו מציעים את הבדיקה לכל הנשים ההרות המשתייכות לאותה קבוצת סיכון.

נערך ע"י: ד"ר ד. שם טוב גב' ר. זך פרופ' י. אמיתי ד"ר נ. אברמסון ד"ר ג. פינסקר	אושר ע"י: ד"ר א. לבנטל	חתימה: 	דף מספר 3 מתוך 4
--	------------------------	---	------------------

מדינת ישראל - משרד הבריאות
שירותי בריאות הציבור

מערכת נהלי עבודה

שם הנוהל: **אבחון מוקדם של האישה בגיל הפוריות**
הנושאת HIV והטיפול בה

נוהל מס. 1/2007

תאריך עדכון 5.2.07

בתוקף מיום: 15.03.2007

נוהל מתאריך: 15.3.98
(חוזר ראש השרות מס. 4/98)
עדכון 1.11.2000 (חוזר 2000-4)

7.3 אם האישה מתגלית כנשאית HIV (כאשר הבדיקה לא התבצעה במרכז איידס) חובה להפנותה מיד לאחד ממרכזי האיידס בהתאם לנוהל מנכ"ל משרד הבריאות (חוזר המנהל הכללי מס' 30/96 מתאריך 15.12.96, סעיפים 7-3.6.6 וסעיף 3.6.8 ב'). אבחון זה מחייב גם דווח לשכת הבריאות המחוזית או הנפתית המתאימה.

8. לידיעה:

קיימות תוכניות למניעת HIV המופעלות באמצעות לשכות הבריאות בכל המחוזות והנפות. לקבלת פרטים נוספים ומידע נא לפנות לשכת הבריאות שבאזורכם.

דף מספר 4 מתוך 4	חתימה: 	אושר ע"י: ד"ר א. לבנטל	נערך ע"י: ד"ר ד. שם טוב גב' ר. זך פרופ' י. אמיתי ד"ר נ. אברמסון ד"ר ג. פינסקר
------------------	---	------------------------	--